

Saksframlegg til Norsk Arkivråds generalforsamling 2011

ARKIVAKADEMIETS FRAMTID

Forkortelser:

NA	Norsk Arkivråd
AA	Arkivakademiet
RA	Riksarkivaren
Nokut	Norsk organ for kvalitetssikring av utdanning
UiO	Universitetet i Oslo
HiO	Høgskolen i Oslo og Akershus

Bakgrunn

Norsk Arkivråd opprettet i 1991 en stiftelse (underlagt stiftelsesloven og med egne vedtekter) med formål å drive utdanning og opplæring innen arkiv. Deretter ble det undertegnet en avtale, datert januar 1992, av daværende leder i NA, Marcia Berg på vegne av NA og John Herstad som riksarkivar. Det er denne avtalen som er grunnlaget for samarbeidet mellom NA og Riksarkivaren om de undervisningstilbudene som tilbys av Arkivakademiet. I avtalen fra 1992 tok Riksarkivaren på seg et faglig ansvar for innholdet i undervisningstilbudet, og en del mekanismer ble lagt inn for å sikre Riksarkivaren innflytelse.

I stiftelsesstyret er både NA og RA representert, men det er altså NA som eier stiftelsen.

Fra 1992 har det vært et hovedkurs tilsvarende ett semester på deltid over ett år, med samlingsbasert undervisning. Etter hvert utviklet man et spesialkurs i elektronisk arkivdanning tilsvarende ett halvt semester over et halvt år.

Dette har vært et viktig utdanningstilbud for utviklingen innen arkivdanningen og profesjonaliseringen av arkivarer innen arkivdanning. Slik utdanningsbildet så ut på begynnelsen av nitti-tallet var AA et naturlig valg. Selv om det omtrent samtidig ble opprettet et arkiv grunnfag ved Universitetet i Oslo så var ikke det et naturlig valg for mange. Både med tanke på at det var et heltidsstudium og daværende regler for opptak til universitetene.

Slik sett har Arkivakademiet vært et vellykket redskap for NA for å tilby utdanning til sine medlemmer. Størrelsen på kullene som har vært uteksaminert fra AA har variert, men ca. 1200 personer har eksamen fra disse utdanningstilbudene.

Utviklingen

I 2006 søkte styret i AA om at de to studietilbudene som AA hadde ble Nokut-godkjent, og i 2006 ble disse godkjent for studiepoeng innenfor høyskole- og universitetssystemet. En slik godkjenning innbar bl.a. etablering av system for kvalitetssikring og kvalitetskontroll med

tilsyn fra Nokut. Det innebar også en viss akademisering av utdanningen, med krav om mer pensumlitteratur på engelsk, mer oppgaveinnlevering og de nye evalueringsformer som følger med kvalitetsreformen.

Arkivakademiet har vært tema på mange generalforsamlinger de siste årene, først og fremst under debatten om handlingsplanen. NA har tidligere vedtatt i handlingsplanen å jobbe for regionalisering av AAs studier. Styret i AA har derfor arbeidet med å starte grunnenheten i Trondheim og påbyggingsenheten i Bergen. Dette arbeidet ble fulgt opp av regionsstyrene, med å skaffe lokaler, lokale lærekrefter og studenter.

I 2010 ble det sendt på høring nye forskrifter for Nokut-godkjenning som ble vedtatt av Nokut 27. januar 2011. Blant annet medfører de en innskjerping av krav til utdanningstilbud av den typen AA gir. Det viktigste kravet er at det må finnes hovedlærer, som har undervisningen i denne utdanningsenheten som hovedtilsetningsforhold, med minst kompetanse som førsteamanuensis (dvs. doktorgrad). Ved utlysning av slik stilling høsten 2010 var det ingen søkere. Derfor ble sudiene i Trondheim og Bergen heller ikke godkjent.

AA vil sannsynligvis ikke få godkjent studiene i Oslo ved neste tilsyn fordi AA ikke er i stand til å oppfylle kravene i Nokut sitt reglement. Landsstyret har derfor hatt kontakt med Riksarkivaren om saken. Et møte om saken er avtalt med Riksarkivaren, men ikke før ”etter påske”.

Vi vet derfor ikke hvilket hvilke tanker Riksarkivaren har om Arkivakademiets framtid, men vi har en felles forståelse om at det ikke er hensiktsmessig å drive AA uten Nokut-godkjenning. Det vil si at studentene får eksamen uten å få studiepoeng for studiet slik utdanningen var før Nokut-godkjenningen.

Framtiden

Hva er så status slik Landsstyret ser det:

- Det er ikke grunnlag for å drive AA-kursene videre utover 2012
- Det finnes i dag andre utdanningstilbud som gir bortimot samme tilbud som AA

Forslag til vedtak:

Landsstyret ber generalforsamlingen å fatte følgende vedtak:

1. Norsk Arkivråd mener at manglende Nokut-godkjenning gjør at AAs studietilbud ikke kan fortsette, og de bør derfor avvikles etter studieåret 2011/2012.
2. Som konsekvens av standpunktet i ”1.” gir Generalforsamlingen landsstyret fullmakt til å avklare dette med Riksarkivaren, som er NAs avtalepartner.
Avtalen med Riksarkivaren om drift av studiene ved AA, må enten:
 - a. Sies opp for å avslutte utdanningstilbudene, eller
 - b. eforhandles med et helt nytt innhold. Hvis det forhandles en ny avtale, skal landsstyret legge fram resultatet på neste generalforsamling.
3. Hvis Stiftelsen Arkivakademiet ikke inngår i samarbeidet lenger, skal framtiden for stiftelsen utredes av landsstyret. Det er strenge regler for å endre formål eller nedlegge en stiftelse og det må derfor utredes om NA kan bruke stiftelsen til andre oppgaver. Utredningen skal være ferdig til generalforsamlingen 2012.

4. Det er viktig for Norsk Arkivråd å ha faglig gode og uavhengige utdanningstilbud innen arkivdanningsfeltet. Tilbud må også være tilgjengelige utenfor Oslo. Landsstyret og regionene vil derfor utrede og arbeide for alternative løsninger innenfor universitets- og høgskolesektoren i Norge.